

KAAVOITTAJAN VASTINE

LUONNOSVAIHEEN KUULEMINEN 27.9. – 14.10.2016

SUMIAISTEN KIRKONKYLÄN ASEMAKAAVA

28.5.2019

LAUSUNNOT

Nro	Lausunto	Kaavoittajan vastine
1.	Keski-Suomen ELY-keskus	
a)	Asemakaavoitettavan alueen rajauksen osalta tarkistettava, ettei kaavan reuna-alueilla jää edelleen voimaan kapeita tällä hetkellä voimassa olevan asemakaavan alueita.	Tarkoituksena on kumota ensin koko voimassa oleva asemakaava ja sen jälkeen hyväksyä uusi kaava, jolloin varmistetaan, ettei vanhaa kaavaa jää voimaan. Ei muutosta.
b)	Kaavamääräyksiin on sisällytetty rakentamistapaohjeiden noudattamisvaatimus. Rakentamistapaohjeet tulee sisällyttää kaava-asiakirjoihin.	Päivitetään vuonna 1992 laaditut 1940- ja 1950-luvun rakentamistapaohjeet ja lisätään ne kaavaselostuksen liitteeksi nimellä ”Jälleenrakennuskauden rakentamistapaohjeet”.
c)	Keitele -järven ranta-alueella tapahtuvalle rakentamiselle on annettu suositus alimmasta rakentamiskorkeudesta. Tulee tarkistaa, onko tarpeen sisällyttää asemakaavaan Keitele -järven suhteen alimpaa suositeltua rakentamiskorkeutta koskevaa kaavamääräyksellistä ohjausta.	Lisätään kaavaan yleismääräys alimmasta rakentamiskorkeudesta Matilanvirran ranta-ase- makaavan mallin mukaisesti: ”Asuinrakennuksen alimman lattiatason tulee olla vähintään 1 metri ylävesirajaa korkeammalla (+100.90, N60 Keitele-järvi).”
d)	Tulee tarkistaa ja arvioida, että onko asemakaavaan tarpeen sisällyttää alueella mahdollisesti muodostuvien hulevesien järjestelyyn liittyvää kaavamääräyksellistä ohjausta ja aluevarauksellista osoittamista.	Lisätään kaavaan yleismääräys: ”Hulevedet tulee hoitaa kiinteistökohtaisilla järjestelyillä tontin omalla alueella. Tontin piha- ja huleve- sisuunnitelma on esitettävä rakennusluvan hakemisen yhteydessä.”
e)	Nyt asemakaavassa osoitettaviksi suunnitelluille rakentamista mahdollistaville kaavamerkintäkohteille ja -alueille tulisi osoittaa rakennusoikeuden määrä ja kerrosluku (esim. rakennusoikeudettomille alueille osoitetut sa-1, et, vk ja t -kaavamerkinnät; LV ja LV-2 kaavamerkinnät; VU ja kaikki ET -kaavamerkinnät; mahdollisesti VV -kaavamerkintä, mikäli kyseiselle kaavamerkintäalueelle on tarkoitus sijoittaa rakennuksia).	Tarkistetaan puuttuvat rakennusoikeudet ja kerrosluvut alueille ja osa-alueille, joissa on tarpeen mahdollistaa rakentaminen.
f)	Pääosa laadinnan kohteena olevan asemakaavan alueesta sijoittuu valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt –inventointiin sisältyvän Sumiaisten kirkonkylä –nimisen kohteen alueelle. Asemakaavaluonnoksessa osoitetun kulttuuriympäristöllisten arvojen huomioon ottamisen riittävyys tulee selvittää yhteistyössä Museoviraston ja Keski-Suomen museon kanssa.	Keski-Suomen museo toimii lausunnon antajana kulttuuriympäristöä koskevassa asiassa. Kaavaluonnoksesta on pyydetty Keski-Suomen museon lausunto, ks. kohta 3. Ei muutostarvetta.
g)	Laaditussa asemakaavaluonnoksessa ei ole osoitettu valtakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltua Sumiaisten kirkonkylä -nimistä maisema-alueita. Kaavaselostuksessa tuodaan esille, että ympäristöministeriön laatimassa valtakunnallisesti arvokaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnissa (2016) valtakunnallisesti arvokkaaksi luokiteltu	Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty vuonna 2017 ja kaava on tullut voimaan 26.1.2018. Maakuntakaavassa alue on osoitettu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi ja valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.

	Sumiaisten kirkonkylän maisema-alue on poistuva kohde. Mainittua aluetta on vasta ehdotettu poistettavaksi kyseisten maisema-alueiden luettelosta. Valtakunnallisesti arvokkaiksi luokiteltuihin maisema-alueisiin liittyen on voimassa kuitenkin toistaiseksi valtioneuvoston asiasta tekemä periaatepäätös vuodelta 1995. Ottaen huomioon edellä esiintuotu sekä se, että sekä voimassa olevassa K-S maakuntakaavassa että voimassa olevassa oikeusvaikutteisessa Äänekosken kaupungin Sumiainen 2020 osayleiskaavassa kyseinen valtakunnallisesti arvokas Sumiaisten kirkonkylän maisema-alue on osoitettu, on tässä tilanteessa mainitun maisema-alueen esilletuominen osoittamalla se kyseessä olevassa asemakaavassa katsottava olevan tarpeen.	Lisätään kaavaan valtakunnallisesti arvokas maisema-alue ja täydennetään kaavaselistusta ajantasaisella tiedolla.
h)	Sumiaisten kirkonkylän maisemaan sisältyy tyypillistä harjuaalueellista puustoa, tulisi harkita kyseisen tyyppistä puustoa turvaavan kaavamääräyksellisen ohjauksen sisällyttämistä VL –kaavamerkinnän yhteyteen.	Lisätään kaavaan alueen eteläosan VL-alueille ja RL-1 alueelle rasterimerkintä ("Maisemallisesti arvokas alue") ja ranta-alueelle merkintä s-6 ("Maisemallisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alue tulee säilyttää puustoisena maisemakuvan säilymistä varten.")
i)	Kaava-asiakirjoihin sisällytetyn luontoselvityskokonaisuuden kattavuuden ja ajantasaisuuden arvioimisen toimitetun asiakirjamateriaalin perusteella on katsottava olevan vaikeaa. Mikäli nyt laadinnan kohteena olevalle asemakaava-alueelle sijoittuu alueita, joilta ajantasaiset luontotiedot puuttuvat tai joilla nyt laadittu asemakaavaratkaisu poikkeaa voimassa olevan, vuonna 2010 hyväksytyn Sumiainen 2020 osayleiskaavan mukaisesta ratkaisusta, tulee tällöin luontoselvitystilanteen täydentämistä suorittaa sillä tavoin, että laadittavan asemakaavan luontovaikutukset on arvioitavissa asianmukaisesti.	Laadittava asemakaavamuuotos ei poikkea voimassa olevasta Sumiainen 2020 osayleiskaavasta. Asemakaavassa osoitettavat ennestään rakentamattomat korttelialueet ovat voimassa olevan kaavan mukaisia. Tarkistetaan kaavaselistuksessa lukua, joka käsittelee alueen luonnonympäristöä.
j)	Kaavaluonnoksessa on osoitettu sekä seututie 637 että yhdystie 16811 LT- kaavamerkinnän mukaisiksi alueiksi. Yhdystie 16811 (Taipaleentie) ei täytä MRL 83 §:n 4 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä asemakaavassa maantien liikennealueena osoittamiseksi. Yhdystie 16811 tulee osoittaa katu –kaavamerkinnällä ja tarpeenmukaisesti ne katualueen rajan osat, joille ei sallita ajoneuvoliittymää tulisi osoittaa ajoneuvoliittymän kieltävällä kaavamerkinnällä.	Taipaleentien varrelle on tekeillä tiesuunnitelma kevyenliikenteen väylän rakentamiseksi tien eteläreunaan. Tiesuunnitelmanehdotus on nähtävillä 14.5. – 13.6.2019 välisen ajan. Tiesuunnitelman ehdotuksessa ja suunnitelman hyväksymisesityksessä on Taipaleentie liikennealueena, ei katualueena. Lähtökohtaisesti kaupunki ei ole kiinnostunut ottamaan hoidettavakseen nykyistä heikkokuntoista Taipaleentietä ellei kevyenliikenteen väylän rakentamisen yhteydessä paranneta myös Taipaleentien ajorataa. Ei muutosta.
k)	K-S kevyen liikenteen väylien tarveselvityksessä (2012) on esitetty kevyen liikenteen väylän rakentamista yhdystien 16811 yhteyteen. Ko. väylästä ei ole tehty vielä tarkempia suunnitelmia, joiden	Ks. vastine 1j. Taipaleentien liikennealueen varaus on osoitettu tiesuunnitelmaehdotuksen mukaisena.

	perusteella voisi osoittaa väylän tilantarve. Kyseisen kevyen liikenteen väylän tarve tulisi huomioida mm. kaavaselostuksessa sekä lisäksi laadittavassa asemakaavassa tulisi varata riittävästi rakentamatonta aluetta toteuttamismahdollisuuden säilymiselle.	Lisätään kaavaselostukseen tiedot laadittavana olevasta tiesuunnitelmasta.
l)	Multamäentie -kadun liittymän LT -aluetta on laajennettu lunastettua tiealuetta laajemmin. LT – kaavamerkin­nän ja katualueen keskinäinen raja­us tulee vielä tarkistaa.	Tarkistetaan LT-alueen ja Multamäentien katualueen välinen raja­us lohko­kun tilanteen mukaiseksi.
m)	Seututien 637 LT -kaavamerkintäalueelle osoitet­ tujen ajoneuvoliittymien likimääräisiksi sijaintipaikoiksi on osoitettu jo olemassa olevat ajoneuvoliittymien sijaintipaikat. Ajoneuvoliittymien sijaintipaikat tulee selvittää tarkemmin seututien 637 LT -kaavamerkintäalueilla seuraavilla alueilla: - kaava-alueen eteläisin RA -alueen kulkuyhteys tontille tulisi osoittaa - kaava-alueen eteläosan LP -alueen ajoneuvoliittymän sijoituspaikaksi on osoitettu olemassa oleva liittymä, joka on näkemiltään huono paikka. Tulee vielä selvittää, olisiko ko. ajoneuvoliittymää mahdollista siirtää ET -alueen pohjoispuoliselle alueelle ja järjestää sieltä osoitettavan ajoneuvoliittymän kautta ajoyhteys LP -alueelle - kaava-alueen eteläosassa ennen Kuokanjoen siltaa on osoitettu ajoneuvoliittymän likimääräinen sijaintipaikka VL -kaavamerkintäalueelle. Tulee vielä tarkemmin selvittää, että onko ajoneuvoliittymän sijaintipaikan osoittaminen kyseiselle kohdalle tarpeellista ja mihin kyseisellä ajoneuvoliittymällä on tarkoitus ajoyhteys johtaa	- Asemakaavoitettavan alueen eteläisem­ mälle tontille (992-462-3-178) on järjestetty kulku kiinteistön eteläpuolelta, asemakaavoitettavan alueen ulkopuolelta. Ei muutosta. - Nykyinen liittymäpaikka on toiminnallisesti parempi kuin ET:n pohjoispuolelle esitetty paikka. LP-aluetta laajennetaan laajemman pysäköintialueen rakentamisen mahdollistamiseksi ja lisätään liittymään näkemäalue­merkinnät. Liikenneturvalli­ suutta voidaan tarvittaessa parantaa STOP-liikennemerkillä. Ei muutosta. - Poistetaan liittymämerkintä Kuokanjoen läheiselle VL-alueelle.
n)	Tulee vielä selvittää, onko asemakaavaan tarpeen sisällyttää seututie­hen 637 liittyen mm. uusien rakennusten osalta rakennusten rakenteiden melun ääneneristävyttä koskevaa kaavamääräyksellistä ohjausta. Mahdollisissa ohjausjärjestelyissä tulee huomioida alueen taustana oleva kulttuuriympäristöllinen arvopohja.	Asemakaavassa ei osoiteta LT-alueen varten yhtään uutta rakennuspaikkaa. Koska kaava ei tuo muutosta nykytilanteeseen, ei kaavassa ole tarpeen antaa määräyksiä melun äänieristävydestä. Ei muutosta.
o)	Tulee selvittää maaperän tilan tietojärjestelmän pima-alueiden sijoittuminen kaava-alueelle ja niiden osoittamistarve kaavamääräyksellisin ohjauksineen. Tulee tarkistaa alueen mahdollinen sisältyminen pilaantuneisiin maa-aluekohteisiin Sumiaisten kirkon pohjoispuolelle sijoittuvan käyttötarkoitustalouden osalta, jolla alueella LH –kaavamerkin­nän mukainen alue on tarkoitus muuttaa A-2 – kaavamerkin­nän mukaiseksi alueeksi.	Suunnittelualueella on yksi mahdollisesti pilaantunut maa-alue Maaperän tilan tietojärjestelmän (Matti mukaan): Sumiaistraitti 45, huolto­ asema. Kohteessa on tehty PIMA-toimenpiteitä v. 2003. Kirkon pohjoispuolelle esitetyn A-2 – alueen osalta ei ole tiedossa pilaantuneita maa-alueita. Ei muutosta.

p)	Kaavamerkinnot kaavakartalla ja "asemakaava-merkinnot ja -määräykset" -osassa tulee saattaa keskenään yhdenmukaisiksi.	Tarkistetaan merkintöjen selitykset ja määräykset vastaamaan kaavakartan merkintöjä ja määräyksiä.
2.	Keski-Suomen liitto	
	Kaava-asiakirjoihin on syytä lisätä tiedot Keski-Suomen maakuntakaavan tarkistuksesta.	Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty vuonna 2017 ja kaava on tullut voimaan 26.1.2018. Tarkistetaan kaavaselostukseen tiedot maakuntakaavan osalta ajan tasalle.
3.	Keski-Suomen museo	
a)	Kiinteät muinaisjäännökset tulee osoittaa museoviraston muinaisjäännösrekisterin tietojen mukaisesti. Osan kiinteiden muinaisjäännösten aluerajauksista puuttuu kaavasta.	Tarkistetaan muinaisjäännösten aluevaraukset ja sijainnit.
b)	sm -osa-alueen määräysteksti tulee täydentää muotoon: "Muinaismuistolain (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen (Museovirasto tai maakuntamuseo) lausunto."	Tarkistetaan kaavamääräyksen sisältö museon esittämään muotoon.
c)	Kaavaselostuksessa sm-merkintä ja sen kuvaus tulee siirtää kohdan "suojelumääräykset" alle.	Tarkistetaan kaavaselostusta.
d)	Kaavaluonnoksessa on huomioitu suojelumerkinnoin K-S museon maakunnallisessa modernin rakennusperinnön inventoinnissa v. 2014 todetut kunnantalo ja entinen SOK, vanha pappila ja koulut sekä vuoden 1992 postmodernistinen kirjasto. Inventointiin sisältyi kuitenkin myös muita rakennuskohteita, joilla on paikallista rakennushistoriallista, liike- ja elinkeinohistoriallista ja/ tai maisemallista arvoa Sumiaisraitin 1900-luvun jälkipuoliskon historiassa. Keski-Suomen museo esittää suojelumerkintää lisättäväksi vuoden 2014 tehdyn modernin rakennusperinnön inventointikohteista myös alkuperäiset arkkitehtuuripiirteensä ulkoasultaan säilyttäneelle entiselle 1950-luvun säästöpankkirakennukselle Sumiaisraitti 24:ssä, Sumiaiskodin palvelutalolle ja 1970-luvun rivitaloille Maunontie 1:ssä, asutuskäyttöön siirtyneelle jälleenrakennuskauden entiselle Niskasen kauppakiinteistölle Sumiaisraitti 28:ssä ja sitä vastapäätä Sumiaisraitti 33:ssä sijaitsevalle Päivölän liikekiinteistön vanhalle osalle, joka on säilyttänyt kylänraitin puoleisen julkisivun alkuperäiset jälleenrakennusajan piirteet ja alkuperäisen asuin- ja yrityskäyttönsä	Keski-Suomen museon vuonna 2014 tehdyssä modernin rakennusperinnön inventoinnissa on käsitelty 15 kohdetta Sumiaisten kirkonkylältä ja asemakaavoitettavalta alueelta. Selvitys on päivitetty Keski-Suomen museon toimesta vuonna 2016 maakuntakaavan tarkistuksen yhteydessä. Keski-Suomen maakuntakaavan alueluettelossa ja vuonna 2016 päivitettyssä kohdeluettelossa ei ole todettu maakunnallisesti merkittäviä kohteita asemakaavoitettavalta alueelta. Lisätään suojelumerkinnot (sr-7) seuraaville museon esittämille kohteille: - entinen säästöpankkirakennus - entinen Niskasen kauppakiinteistö Muutetaan samalla kaavaluonnoksessa sr-1 merkinnällä osoitetut kohteet sr-7:ksi. Luetteloon kohteet kaavaselostuksessa. Täydennetään kaavaselostusta tarkistetussa maakuntakaavassa todetuilla rakennettua kulttuuriympäristöä koskevilla tiedoilla sekä vuonna 2016 tehdyllä selvityksellä ja sen tiedoilla.

	vuosikymmenien ajan. Erityisiä moderneja arkkitehtonisia, historiallisia ja maisemallisia erityisarvoja sisältävä seurakuntatalo vuodelta 1992 tulisi myös suojella asemakaavalla osana kirkon ja talon muodostamaa kirkollista ympäristöä.	
4.	Keski-Suomen pelastuslaitos	
	Asemakaavan muutokselle ei ole henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta esteitä.	Merkitään tiedoksi, ei muutostarvetta kaavaan.
5.	Äänekosken Energia Oy	
	Alueella kulkee vesijohto-, jätevesi ja hulevesilinjoja. Äänekosken Energia Oy:n omistamien johtolinjojen päälle ei saa sijoittaa kiinteää rakennusta vaan linjojen mahdolliset siirrot on huomioitava alueen toteutussuunnittelussa aiheuttamisperiaatteen mukaan. Tarvittaessa vesihuoltolinjat tulee merkitä kaavaan rasiitteeksi	Tarkistetaan kaavassa osoitettavat johtorastit.
6.	Savon Voima Oyj	
	Asemakaava-alueella sijaitsee nykyisiä 20/0,4 kV ilmajohtoja ja maakaapeleita sekä pylväs- ja puistomuuntamoita. Nykyisten sähkölinjojen mahdolliset siirrot kustantaa tilaaja tapauskohtaisen arvion perusteella. Kaava-alueen ilmajohtoverkosto on tarkoitus muuttaa maakaapeliverkoiksi vuosina 2018-19. Kaavaan tulisi osoittaa karttaliitteen mukaiset kaapelireitti- ja puistomuuntamovaraukset.	Tarkistetaan kaavassa osoitettavat johtorasitteen ja puistomuuntamot toteutuneen tilanteen mukaiseksi.
7.	Äänekosken seurakunta, kirkkoneuvosto	
	Kaavaluonnoksen YK/ s-5 ja srk –asemakaava-merkinnöissä ja -määräyksissä on huomioitava kirkkolain (30.12.2013/895) 14 luvun 5 § suojelun osalta ja 5 a § lausuntopyynnön osalta. Rakennuksen korjaus- ja muutostöistä on pyydetty Museoviraston lausunto. Tätä kohtaa on täsmennettävä, koska kirkkolain 14 luvun uuden 5 a §:n mukaan lausunto on pyydetty silloin, kun kyseessä on suojellun kohteen olennainen muuttaminen, purkaminen tai käyttötarkoituksen muutos. Rakennus ja korjaustöistä ei siten kirkkolain mukaan tarvitse aina pyytää Museoviraston lausuntoa, se tarvitaan vain olennaisista muutoksista. Olennaisen muutoksen käsite on luonnollisesti aina harkittava erikseen tapauskohtaisesti korjauksen luonteen mukaisesti ja varmistettava esim. kirkkohallituksen tai Museoviraston asiantuntijan kanssa.	Tarkistetaan s-5 - ja srk - kaavamääräyksiä siten, että Museoviraston / museoviranomaisen lausunto tulee pyytää ”olennaisista” korjaus- ja muutostöistä.

8.	Tekninen lautakunta	
	Kaavoituksessa tulee kiinnittää huomiota katualueiden leveyteen.	Tarkistetaan Kukkonimentien aluevaraus toteutuneen tilanteen mukaiseksi (katu on rakennettu kaavavarauksesta poiketen) ja levennetään taipaleentien aluevarausta tiesuunnitelman mukaisesti. Myös Sumiaisraitin sekä Kukkokalliontien aluevarauksia on tarpeen laajentaa.
9.	Ympäristölautakunta	
a)	Jatkovalmistelussa tulee huolehtia siitä, että teollisuustonttien ja omakotitalotonttien väliin jää luonnoksessa esitettyä huomattavasti enemmän suojavyöhykettä. Vaihtoehtoisesti tulee määrätä, että tonteilla on sallittu vain ympäristöhäiriöitä aiheuttamaton toiminta ja että tontit, joilla ulko-varastointi on sallittu, tulee aidata asutuksen suuntaa.	Tarkistetaan Haketien alueen maankäyttöä siten, että kaavaluonnoksessa alueelle esitetty AO-tontti poistetaan ja kadun varteen kaavoitetaan ainoastaan teollisuustontteja.
b)	On vielä harkittava, millä tavoin kaavallisesti varmistetaan maisemallisesti edustavan puuston riittävä säilyminen Kuokanniemessä muualla kuin kapealti raitin varressa.	Osoitetaan rasterimerkinnällä alue maisemallisesti arvokkaaksi. Aluetta koskevat lisäksi puuston istuttamista/säilyttämistä koskeva kaavamääräys sekä ranta-alueen s-6 – merkintä, joka edellyttää alueen säilyttämistä puustoisena maisemakuvan säilymistä varten.
c)	Kaavaprosessissa tulisi harkita AO –kaavamerkinän tarkentamista siten, että se sallisi yhden asuinrakennuksen rakentamisen tonttia kohden.	Äänekosken asemakaavoissa ei ole erikseen kielletty useamman asuinrakennuksen sijoittamista rakennuspaikalle, eikä tästä ole seurannut ongelmia: perinteisesti AO-tontille saa rakentaa omakotitalon tai paritalon. Tehokkuusluvulla esitetty rakennusoikeus rajaa toteutuvaa asuintiiveyttä rakennusten lukumäärästä riippumatta. Ohjeellisten tonttien ominaisuudet ovat vaihtelevia ja rakennusten sijoittelulle on haluttu jättää pelivaraa, jotta rakennuspaikkojen yksilölliset olosuhteet voidaan huomioida tapauskohtaisesti. Useamman pienen rakennuksen sovittaminen maastoon voi paikoin olla helpompaa kuin yhden suuremman. Ei muutosta.
10.	Sumiaisten kirkonkylän kyläyhdistys	
a)	Kirkonkylän perinteisen ilmeen ja rakennustavan säilyminen tulisi turvata, kyläyhdistys puoltaa raittimiljöön suojelumerkintää. Toivotaan, että korjaus ja uudisrakentamisessa määräykset esim. rakennuksen värityksen kohdalla eivät olisi liian yhdenmukaistavia, näin kylämäisyys säilyisi paremmin, kun rakennukset eivät ole liian identtisiä.	Kaavan yleismääräyksissä sekä ehdotukseen liitettävässä Jälleenrakennuskauden rakennustapaohjeessa annetaan ohjeita rakentamisen tavasta. Ohjeet antavat mahdollisuuksia yksilöllisiinkin ratkaisuihin siten, että alueen arvokas rakennusperinne tulee huomioon otetuksi. Merkitään tiedoksi, ei muutosta.

b)	Kukkoniemessä sijaitseva luontopolku ylittää osin suoalueen, mutta pitkospuut ovat huonossa kunnossa. Polku pitäisi kunnostaa alueen asukkaiden virkistyskäyttöön.	Luontopolku on merkitty kaavaan ulkoilureitinä. Saatetaan lausunto tiedoksi vapaa-aikatoimelle ja tekniselle toimelle. Ei muutosta.
c)	Kylän asukkaat ovat huolissaan kaavoittamisesta entisen jätevedenpuhdistamon ja koulun välillä olevasta metsäalueesta (kortteli 107 sekä osa 104). Alue tulisi säilyttää lähivirkistysalueena tai urheilu- ja virkistyspalvelujen alueena (VU). Myös korttelin 108 ET-varaus yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alueelle, jossa sijaitsee vanha jätevedenpuhdistamo, sopivampi käyttötarkoitus olisi urheilukenttä tai liikuntapuisto. Sumiaisten nykyinen urheilukenttä sijaitsee melko kaukana koulukeskuksesta ja asutuksesta, kulkuyhteydet sinne ovat hankalat.	Poistetaan kaavaehdotuksesta korttelit 107 (asuntoaluevaraus, A-2) ja 108 (ET). Lisätään alueelle ohjeellinen urheilukenttä (vu) sekä nykyiset kevyenliikenteen kulkuyhteydet.
11.	Mielipide A	
	Halutaan korjausta / muutosta kiinteistön (462-2-97) kautta kulkevan Savolankujan rajaukseen. Kaavassa tiealue levittäytyy liikaa kiinteistön puolelle kääntyessä uudelle Savolankujan jatkeelle. Tiealue vie Harjulan urheiluseuran talon ja suunnitellun AP-paikan pihasta liikaa tilaa. Tiealueen lunastuksesta/ rasitteesta kiinteistön omistajalla ole mitään sopimusta kaupungin kanssa.	Kavennetaan Savolankujan katualueen aluevarausta Sumiaisten Kunnan omistaman AP-tontin kohdalla noin 10–11 metrin levyiseksi.
12.	Mielipide B	
	Urheiluseurantalon kiinteistön tehokkuusluvun laskeminen $e=0,30 \rightarrow e=0,20$ heikentää kiinteistön tulevaisuuden kehittämismahdollisuuksia. Tehokkuusluvun laskemiselle ei ole perusteita ja sen pitää säilyä ennallaan.	Palautetaan tehokkuusluvuksi $e=0,30$.
13.	Mielipide C	
a)	Omistamansa tontin tehokkuusluku on $e=0,15$, se on muutettava ennalleen $e=0,25$. Myös koko kaava-alueen esitettyjen tehokkuuslukujen laskeminen heikentää merkittävästi kiinteistöjen tulevaisuuden kehittämismahdollisuuksia. Lisäksi menetelytapa on huono, jossa näin yritetään tehdä ilmoittamalla asiasta julkisesti sanomalehdessä, siitä kuuluisi kysyä maanomistajilta henkilökohtaisesti. Tehokkuuslukujen laskemiselle ei ole perusteita ja niiden tulisi pysyä ennallaan koko kaavan osalta.	Palautetaan tehokkuusluvuksi $e=0,25$.
b)	Raittimiljööön suojelumerkintä kaavassa tulisi poistaa koko raittimiljööstä koskevana perusteetomana, tarpeettomana ja haitallisena kylän kehittymiselle. Se edistää kylän autioitumista ollen es-	Sumiaisten kirkonkylä on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä ja valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta vuonna 2017 hyväksytyssä Keski-Suomen

	teenä kehittämiselle ja tulevaisuuden rakentamisen mahdollisuuksille. Kaavoituksella tulisi mahdollistaa uuden rakentaminen ja siten uusien asukkaiden saaminen kauniiseen kylään. Suojelumerkintä lisäisi autioitumiskehitystä. Kylänraitti on maisemallisesti poikkeuksellisen kaunis, joka on rakennuskannaltaan kaikkea mahdollista mm. talotyyppin, kattomuodon, kerrosluvun, värityksen ja materiaalin suhteen, muuta sulassa sovussa. Kaavoituksen suojelumerkinnällä ei saa rajoittaa, muuttaa tai säilyttää rakentamista. Suojelumerkintä on perusteltu omistajan kanssa yhteistyössä tehtynä, mutta koko raittimiljöötä koskevana sille ei löydy perusteita ja se olisi haitallinen alueen kehittämiselle. Raittimiljöölle esitetty suojelumerkintä on toimenpiteenä liian raskas ja rajoittava ja edistää kirkonkylän autioitumista. Samaan päämäärään eli raittimiljööön kauneuden vaalimiseen päästään mm. huolehtimalla kaupungin urheilukentän kunnossapidosta. Raittimiljööön avava etelästä saavuttaessa urheilukenttä on täysin rappiotilassa. Hyvin hoidettu urheilukenttä ihanteineen ja arvoineen yhdistettynä ainutlaatuihin sijaintiin kahden järven välissä on vaikuttava kokemus. Raitti on kaunis, muuta sitä ei kaavoituksella tulisi yrittää museoida.	maakuntakaavassa. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksissä on annettu mm. seuraavat määräykset koskien arvokasta maisema-aluetta ja rakennettua kulttuuriympäristöä: <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti.</i> <i>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueen käyttöä on ohjattava siten, ettei näitä arvoja heikennetä.</i> Myös Sumiainen 2020 osayleiskaavassa on todettu taajaman valtakunnalliset arvot sekä kyläkuvaallinen arvokkuus. Kun yleispiirteinen kaavoitus ohjaa yksityiskohtaisemman kaavan laatimista ja Sumiaisten kirkonkylän arvot ovat yleisesti tunnustetut, on asemakaavassa esitetty raittimiljööön peruspiirteet säilyttävä ratkaisu perusteltu. Ei muutosta.
14.	Mielipide D	
	Kiinteistölle olisi tarkoitus rakentaa ok-talo ja muuttaa siihen asumaan. Osa vanhoista rakennuksista purettaisiin uuden tilalta. Kaavassa tulisi ottaa huomioon omakotitalon rakentaminen pysyvään asumiseen.	Alueelle on myönnetty poikkeamislupa 19.6.2017. Osoitetaan kaavassa omakotitalon rakennuspaikka (AO) poikkeamispäätöksen mukaisena.
15.	Mielipide E	
	Ovat sitoutuneet hoitamaan ja kehittämään Makasiinipellon ja Makasiinirannan kokonaisuutta Sumiaisten kirkonkylän raitin kulttuurihistoriallisen perinteen mukaisesti. Ovat kiinnostuneita kehittämään Makasiinirannan aluetta kaavoituspäällikön esiin tuomilla tavoilla, mikä osaltaan lisäisi alueen maaseutumaisemallista luonnetta. Tämä edellyttää, että asia tehdään kaavallisesti mahdolliseksi. Makasiinipellon osalta ehdotetaan sen hyödyntämistä Sumiaisten kirkonkylän keskustan pysäköintijärjestelyissä, koska pysäköintipaikkoja kaivataan lisää keskustan alueelle.	Lisätään kaavaehdotukseen kirkonkylän keskustaan Sumiaisraitin varteen yleiseen pysäköintiin tarkoitettu LP-alue, joka koostuu tiloista 992-462-1-198 ja 992-462-34-2. Kohde sijoittuu entisen Hytösen kaupan vastapuolelle ja sen muodostaminen edellyttää maanvaihtoja,
16.	Mielipide F	
	MA-1 maisema-alue näyttää kartassa liian suureelta, koska se kattaa myös pihapiirin, johon	Muutetaan tilan alueelle luonnoksessa merkitty omakotitalotontti (AO) ja maisema-alue (MA-1) merkinnäksi MY-3: "Maa- ja metsätalousalue,

kuuluu pihamökki, pihasauna ja kasvima. Kartassa on myös vanha riihi (vas. kulmassa), se on purettu jo viime vuosituhannen loppupuolella. Edellytys alueen avoimena pitämiseen on suhteellinen. Alueeseen kuuluu nyt jo lähtökohtaisesti metsikköä. Kuitenkin kk kyläyhdistyksen lammasaitana toiminut peltoalue on tarkoitus säilyä sellaisena. Mitä tarkoittaa kartassa merkintä s-7?	jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Alueen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne tulee säilyttää. Mahdollisten uudisrakennusten tulee olla olemassa olevien vanhojen rakennusten luonteeseen sopivia. Myös piha-alueen istutusten tulee olla alueen ominaispiirteisiin soveltuvia.” Osoitetaan lisäksi ohjeellisella am-1 - merkinnällä maatilán arvokas pihapiiri ja merkitään tilalle rakennusoikeus, joka koskee koko MY-3 – aluetta. Vastaavalla merkintätekniikalla on ohjattu myös toisen kaava-alueelle sijoittuvan vanhan tilakeskuksen maankäyttöä (Hakola). Kaavaluonnoksessa s-7 – merkinnällä on osoitettu Sumiainen 2020 osayleiskaavaa tulkiten kyläkuvallisesti arvokas alue, jonka rakentamisessa ja kunnossapidossa tulisi ottaa huomioon alueen arvokkaat ominaispiirteet. s-7 – merkinnän lisäksi yksittäisillä rakennuspaikoilla saattaa olla erillisiä rakennusten suojeluun liittyviä määräyksiä. Kaavalaavaluonnoksessa ollut s-7 merkintä muutetaan kaavaehdotuksessa s-8 -merkinnäksi määräystekstin sisällön säilyessä ennallaan. <i>s-8 Suojeltava alueen osa. Alueella olevien rakennusten ja piha-alueiden kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliselta kannalta arvokkaat ominaispiirteet tulee säilyttää. Uudisrakentamisen yhteydessä ja julkisivukorjauksia tehtäessä tulee käyttää alueen ympäristön luonteeseen soveltuvia materiaaleja. Piha-alueiden istutusten tulee olla alueen ominaispiirteisiin soveltuvia.</i>
--	--